

PIONIERSBULLETIN

Kwartaaljournaal Pioniersbrigade | Pioniers van de Toekomst

Sponsoring

Om continuïteit in sponsoring te behouden is een sponsorcommissie ingesteld. Dat heeft inmiddels geresulteerd in twee nieuwe sponsors: Notaris-kantoor Prummel en Luimes AV, specialist in beeld, licht en geluid, beiden uit Emmeloord. Henk Tiesinga, voorzitter van de Pioniers van de Toekomst, merkt daarbij op dat daar waar de themagroepen gebruikmaken van externe partijen, de sponsors exclusiviteit verdienen. En bij publieke activiteiten en in advertenties waar de sponsors zichtbaar worden gemaakt, moeten ze allemaal zichtbaar zijn. Om deze en andere werkafspraken op een rijtje te hebben, wordt door Taco Buissant des Amorie gebouwd aan een handleiding. Hij bekijkt tevens de mogelijkheid voor een online share om documenten te delen en declaraties in te dienen.

PIONIERS VAN DE TOEKOMST

Tientjesaandelen in zonne- en windenergieprojecten

De coöperatie Energiepioniers Noordoostpolder overweegt zich meer te richten op zonne- en windenergieprojecten voor ‘mensen met een smalle beurs’.

“Landelijk blijkt dat de meeste projecten in het bezit zijn van een kleine kring van mensen”, zegt EPN-voorzitter Peter Brouwer. “Zo’n 70 procent van de bevolking bezit niet het vermogen om daarin te participeren en staat dus buitenspel.”

Windpark Noordoostpolder stond weliswaar open voor participatie, “maar voor veel mensen is 500 euro nog heel veel geld. Ik praat over mensen die bijvoorbeeld voor eenmalig een tientje mee kunnen doen. Dat klinkt absurd, maar die projecten zijn er”. Buiten Flevoland zijn er volgens hem genoeg ervaren organisaties die ondersteuning kunnen bieden bij het opzetten van projecten voor die doelgroep.

De vraag is wel of er in Flevoland nog ruimte is voor nieuwe projecten. Qua regio voldoet de provincie al aan de in het Klimaatakkoord gestelde norm. Er zijn echter ook provincies die niet de ruimte hebben om aan de norm te voldoen. Andere gebieden, waaronder Flevoland, zullen dat moeten compenseren.

Cleantech

De CleanTech-groep bijt zich vast in hoe gewassen in Noordoost-polder te voorzien van water.

“Een aantal zaken worden momenteel nader onderzocht om de probleemstelling te definiëren”, zegt Guido Mangus, voorzitter van de werkgroep. Vanuit het bedrijfsleven heeft AP Machinebouw belangstelling getoond. “Zij zien wel meerwaarde in het over en weer kennis delen, dus daar gaan we gebruik van maken.”

De groep heeft versterking gekregen van industrieel ontwerper Sander de Wit uit Emmeloord. “Hij brengt vanuit zijn vakgebied weer andere inzichten in. Dat is een mooie verrijking van onze expertise.”

‘De staat van het (polder)klimaat’

De symposiumgroep heeft het programma rond. Op de Dag van de Duurzaamheid 10 oktober wordt het symposium ‘De staat van de (polder)klimaat’ gehouden. De locatie is het trainingscentrum van Enercon op bedrijventerrein De Munt in Emmeloord. Spreker is professor Kornelis Blok.

- 3 -

Plantplan deel Voedselbos klaar

De projectgroep Voedselbos heeft een plantplan uitgewerkt voor vier van de zes hectare voedselbos.

Medio september werd gestart met het rooien van de aangetaste essen. “Dat is altijd een triest gezicht”, zegt projectverantwoordelijke Enrico Sloot, “en we verwachtten ook weerstand. Daarom hadden we een persbericht opgesteld met een uitnodiging voor een voorlichtingsavond. Daar werden kritische vragen gesteld, maar het plan is positief ontvangen.”

Een deel wordt ingericht als stinzentuin, waar bloemen bloeien die met name bijen van voedsel voorzien. Daarachter komt een deel met fruitbomen. “Daar laten we schapen lopen - en misschien ook nog een geit en een varken - om het riet dat daar groeien wil de kop in te drukken.” Verscholen in het bos wordt een akkertje aangelegd met strokenteelt. “De achterste twee hectare laten we voorlopig ongemoeid. Alleen de zieke bomen die langs de wandelpaden staan en dus een risico vormen, gaan we alvast weghalen. De rest laten we staan.”

Het rooien werd vanwege de veiligheid gedaan door een gespecialiseerd bedrijf. Voor de aanplant en het onderhoud zijn veel vrijwilligers nodig. “Voor de groep die we nu hebben is het teveel werk. We hebben vier vrijwilligersvacatures uitgezet bij Carrefour en daar wordt al op gereageerd. Daarnaast hebben we contact met het asielzoekerscentrum, vanwaar met regelmaat mensen zullen worden ingezet. Ook scholen werken projectmatig mee en verder moeten we het hebben van mond-tot-mondreclame.”

Er is tevens een opleiding gestart voor een groep vrijwilligers voor rondleidingen van onder meer schoolklassen. “Daarvoor komen de eerste aanvragen al binnen, maar die verwijzen we nu nog even door naar volgend jaar. Vanaf dat voorjaar kunnen we al veel laten zien.”

- vervolg van pag. 2 -

Blok is hoogleraar Energie-systeemanalyse aan de TU Delft. Hij belicht het thema van macro naar meso- naar microniveau. "We hebben 20 minuten ingebouwd voor interactie met het publiek. We hopen dat mensen vragen stellen waar ze mee worstelen en dat er een goede dialoog op gang komt", zegt Roos Menkveld, voorzitter van de symposiumgroep. De promotie van het symposium is van start gegaan met een advertentie in de Pieperkrant. Op 2 oktober stond er weer een paginagrote advertentie in De Noordoostpolder, ondersteund door een persbericht. De pioniers kunnen allemaal meehelpen door de flyers te verspreiden en de aankondigingen op sociale media te delen. Verder staan er evenals vorig jaar weer sandwichborden rond lantaarnpalen en wordt het symposium aangekondigd op billboards.

Andere koek

De PvdT heeft het verzoek gekregen om het project 'koekje van Flevoland' onder haar paraplu te nemen. "Het idee komt van een groep mensen met een bakkersachtergrond", licht Henk toe, "Zij willen een icoon voor hun vakgroep. Al brainstormend kwamen ze bij ons terecht. Wij hebben gezegd dat het wel een relatie moet hebben met één van onze thema's en dat het moet passen bij onze werkwijze". De initiatiefnemers richten zich nu eerst op het ontwikkelen van het koekje. Pas als dat staat komen ze bij de pioniers terug.

Belangstelling voor 80/20-diner

Het op 9 en 10 juli gehouden 80/20-diner op locatie werd weer enthousiast ontvangen. 43 mensen hadden zich aangemeld voor het publieksdiner.

Voor de sponsors die bij de eerste avond aanwezig waren was het een ontspannen gelegenheid om van de pioniers te horen waar zij mee bezig zijn. "Dat hebben ze heel interessant gevonden", weet Henk. "We hebben het er daarna wel over gehad om ons de volgende keer als pioniers te verdelen over beide avonden", zegt Marc van Niekerk, "Je krijgt dan meer interactie en kunt het verhaal breder uitdragen". Het doel is om het concept verder uit te bouwen door het via IVN permanent aan te bieden, vertelt Kees Knook, voorzitter van de Voedselpioniers. "Er heeft zich al een ondernemer gemeld die het georganiseerd wil hebben voor zijn 150 medewerkers. Het kan ook zijn dat er bedrijven geïnteresseerd zijn om het als lunch aan te bieden."

Tien keer Fairtrade

De najaarseditie Fairtrade Week wordt gehouden van 26 oktober tot en met 3 november. Landelijk staat het getal 10 centraal.

"En daar proberen wij een beetje bij aan te sluiten", zegt Agnes Olgers, namens de werkgroep. Het plan is om samen met de gemeente een promotiefilm te maken. "Die komt er, maar we hebben eind oktober nog niet een film klaar met tien thema's."

- 4 -

‘Een club waar heel veel energie in zit’

Marcel van der Voort heeft afscheid genomen van de Pioniers van de Toekomst.

Hij stond nog aan de wieg van de Energiepioniers. “Je zat in de brainstormgroep”, memoreert Henk, “Nadat we de werkgroep opgestart hadden, kwamen we er heel gauw achter dat het een juridische basis moest hebben. Je hebt meegebouwd aan de oprichting van de coöperatie, maar toen het ging lopen vond je dat het niet helemaal bij je paste. Daarna heb je jaren veel energie gestoken in het organiseren van evenementen”. Door die organisatie was Marcel betrokken bij alle werkgroepen. “Door die wisselende contacten had ik goed in beeld waar iedereen mee bezig is en hoeveel energie er in deze club zit. Houd die energie vast”, geeft hij iedereen mee. Mede door zijn werk als onderzoeker bij Wageningen Plant Research in Lelystad houdt hij raakvlakken met projecten waar ook de pioniers zijdelings bij betrokken zijn.

- vervolg van pag. 3 -

Een door wethouder Anjo Simonse opgestuurde foto deed een ander idee oppoppen. “Dat was een foto van een bordje op een kerk in Deventer, waarop staat dat daar Fairtradekoffie geschonken wordt. Wij willen nu gaan kijken of we tien bedrijven, scholen of kerken bereid kunnen vinden zo’n bordje op te hangen. Daar willen we dan publiciteit aan geven tijdens de Fairtrade Week. We hopen dat dat idee met net zoveel enthousiasme wordt ontvangen als de bananen-awards, die we tijdens de Fairtrade Week in het voorjaar uitreikten.”

Het bordje krijgt een opschrift waaruit blijkt dat er Fairtradekoffie en -thee wordt geschonken. De deelnemende bedrijven en instellingen moeten aan veel meer voorwaarden voldoen om Fairtrade te kunnen zijn. “Maar niemand wil zich conformeren aan: ‘Wij zijn Fairtrade’. Daarom denken we dat een bordje met het opschrift ‘Wij schenken Fairtrade koffie’ meer afnemers heeft.

“Een mooie club van doeners”

Kees Knook uit Emmeloord is bereid gevonden het voorzitterschap van de Voedselpioniers op zich te nemen.

In het dagelijks leven is hij provinciaal consul bij de ANWB. “Dat wil zeggen dat ik de ANWB-vertegenwoordiger ben in Flevoland. Ik probeer een soort verbindingsofficier te zijn.” In die hoedanigheid benaderde hij afgelopen voorjaar Peter Brouwer, wat resulteerde in een samenwerking tijdens de informatiemarkt energie. Met als indirect gevolg dat Kees vier maanden later is ingelijfd als voorzitter van de Voedselpioniers. Als ‘verbindings-officier’ verwacht hij wel op zijn plek te zitten. De cultuur binnen de stichting spreekt hem aan: “Er heerst geen vergadercultuur, het is een club van doeners.”

Voedsel en duurzaamheid ligt Kees na aan het hart. “Ik kom uit de agrarische sector. Ik heb in het agrarisch onderwijs gezeten en ben van oorsprong bodemkundige. Ons systeem is niet houdbaar meer.

- 5 -

Organisatie evenementen

De Pioniers van de Toekomst organiseren jaarlijks drie evenementen in opdracht van de gemeente. De onderwijsconferentie die voor begin september op de planning stond is echter uitgesteld naar volgend jaar. Voor november is er weer een evenement in wording wat betreft energiebesparing en -opwekking door inwoners van Noordoostpolder. Elly van Wieren organiseerde als bureamedewerker samen met Marcel van der Voort evenementen. Met het vertrek van Marcel is er een vacature ontstaan. Om de organisatie van ieder afzonderlijk evenement rond te krijgen, wordt assistentie verleend vanuit de betreffende themagroep. Vanuit de vergadering komt het verzoek aan Elly om te bekijken of zij de evenementenagenda op de website up-to-date kan houden.

- vervolg van pag. 4 -

We moeten ons voedsel anders gaan produceren om de bodem te sparen. En we moeten onze eetgewoonten aanpassen: minder vlees en meer groente en zoveel mogelijk uit de regio en seizoensgebonden." Om zichzelf als voorzitter aan de Voedselpioniers te verbinden, is hij begonnen met een kennismakingsronde langs de andere vrijwilligers van de werkgroep. "Allemaal interessante mensen met verschillende achtergronden én allemaal heel gedreven."

Toekenning subsidies aan projecten energietransitie

Aan de twee projecten die bedoeld zijn om energietransitie te stimuleren, zijn door de provincie subsidies toegekend van 25.000 en 24.000 euro.

De stichting Pioniers van de Toekomst is formeel projecteigenaar. De uitvoering van de projecten is in handen van NETwerk Energieneutraal.

Het project 'Energietransitie en het onderwijs' gaat over het opleiden van beroepskrachten voor de toekomst. "In samenwerking met Aeres, ROC Friese Poort en het bedrijfsleven wordt een onderwijsconferentie voorbereid", licht Peter toe. "Die is bedoeld om beroepsprofielen rondom de energietransitie op te stellen. Waar ligt de vraag vanuit het bedrijfsleven en wat kan het onderwijs daarin aanbieden?"

Het project 'De Zuidert' gaat over het stimuleren van duurzaamheid in en om de woning. "Vanuit de themagroep 'gebouwd gebied' van het NETwerk Energieneutraal is gekeken naar De Zuidert waar woningen staan van vóór 1983. Daar blijkt een enorme winst te halen met isolatie waardoor het energiegebruik en de -last enorm omlaag gaan. We willen mensen daarover voorlichten en hun ondersteunen bij de aanschaf en het aanvragen van subsidies."

FleXtore (nog) niet geschikt voor test op locatie Emmeloord

FleXtore, het project voor de ontwikkeling van een accu voor opslag van zonne-energie op de gemeentewerf, verloopt moeizaam. Door de technische, zakelijke partijen wordt er in Arnhem hard aan gewerkt, maar het prototype is nog niet geschikt om op de locatie in Emmeloord getest te worden. "Er zitten een aantal zaken in die continu kapot gaan", licht Peter toe. De coöperatie Energiepioniers Noord-oostpolder is één van de zes partners in de aanvraag naar het ministerie. Ze is ten eerste maatschappelijk betrokken en kijkt naar de consequentie voor de omgeving. Ten tweede draagt de EPN zorg voor communicatie, voorlichting door middel van een open dag en persberichten. "Wij ontvangen daarvoor een bedrag van ruim 16.000 euro en dat hebben we als EPN hard nodig om onze broek op te houden." Het project is inmiddels anderhalf jaar uitgelopen en het kan zijn dat de batterij er helemaal niet komt als de keuze valt op een andere energiedrager. Henk vult aan: "Eén van de voorwaarden voor de aanvraag is, dat er een partij bij betrokken is die de verbinding met de samenleving kan maken en dát zijn wij. We zien er financieel voordeel in en lopen geen risico's. En als de proef uiteindelijk mislukt, is hij ook geslaagd."

*Tekst en opmaak:
Margé Hof Publicaties*

Educatie aan scholen blijft 'een moeilijk dossier'

De subsidieaanvraag bij de provincie voor het project 'Mensenbieb' voor scholeneducatie is helaas niet gehonoreerd. Het project was in samenwerking met FlevoMeer Bibliotheek opgezet om de verschillende educatieprogramma's over duurzaamheid gestructureerd aan scholen te kunnen aanbieden.

De subsidieaanvraag werd vanuit de bibliotheek ingediend en was onder meer bedoeld voor opleiding, didactische training en het wegzetten van de organisatie bij professionals. "De aanvraag is afgewezen, omdat men het niet innovatief genoeg vond. Er is namelijk al een 'mensenbieb' in Nederland", vertelt Peter. "Ik heb het nog opgezocht, maar die biedt heel wat anders. Ik vind dus dat ze het bij de provincie verkeerd begrepen hebben." De initiatiefgroep laat het daar in eerste instantie bij, "maar we gaan er gezamenlijk wel weer creatief over nadenken."

Henk voegt toe: "Het blijft een moeilijk dossier. We weten allemaal dat educatie een van de belangrijkste thema's is, als je het hebt over bewustzijnsbevordering. Scholen worden echter overlopen met verzoeken om mee te doen, dus die doen de deur dicht. Jullie zijn bij de koepel van de scholen geweest, maar die zeggen weer: 'Daar gaan de locatiedirecteuren over'. En dan krijg je ook nog dat die subsidie niet loskomt. Wij hebben echter tegen elkaar gezegd dat het onze eer te na is als we niet iets op de rails krijgen. Vandaar dat we toch nog eens met elkaar gaan brainstormen en de bibliotheek wil ook weer graag meedenken." Hij vat samen: "Waarom zijn we nu toch weer bezig met het onderwerp terwijl het steeds niet lukt? Omdat we denken dat het heel belangrijk is."